

Komora daňových poradců

PŘIPOMÍNKY

k návrhu vyhlášky, kterou se mění některé vyhlášky v oblasti
účetního výkaznictví státu

Doporučující připomínky

K návrhu vyhlášky

1. K čl. III bodu 2

(1) Navrhujeme změnit bod 2 přechodných ustanovení k vyhlášce 410/2009 na tento text:
"Na dlouhodobý nehmotný majetek a dlouhodobý hmotný majetek zařazený do užívání do 31.12.2026 se použije znění vyhlášky platné ke dni 31.12.2026."

Máme k tomuto návrhu několik důvodů:

1. zásadní připomínka – závažné daňové důsledky pro všechny vybrané účetní jednotky:
Pokud poplatníci hmotný majetek v rozmezí 40000 - 80000 Kč a nehmotný majetek do 100000 Kč retrospektivně překlasifikují a jednorázově "doodepíší" na účet 406-oceňovací rozdíly při prvním použití metody, neuplatní tyto částky nikdy v daňových výdajích. V § 23(3)b)6) je uvedeno, že se základ daně snižuje o "částku vzniklou v důsledku změny účetní metody, která snížila vlastní kapitál, a to v tom zdaňovacím období, ve kterém bylo o změně účetní metody účtováno, **pokud tato změna účetní metody následně ovlivňuje příjmy a výdaje vstupující do základu daně.** Navrhovaná změna metody následně neovlivňuje příjmy a výdaje, takže nelze §23(3)b)6 uplatnit.

Do konce roku 2026 byly daňovým nákladem účetní odpisy dlouhodobého majetku v rozmezí 40000-80000 Kč podle § 24(2)v).

V zákoně o dani z příjmů jsme nenašli žádné další ustanovení, na základě kterého by bylo možné snížit základ daně o jednorázové "doodepsání" majetku na účet 406. V návaznosti na výše uvedené se domníváme, že zákonodárcem navrhované přechodné ustanovení má významný dopad do daňové povinnosti vybraných účetních jednotek, které odvádějí daně do státního rozpočtu. **V důvodové zprávě je tedy nepřesně bod 6** (Předpokládaný hospodářský a finanční dopad návrhu právního předpisu na státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty, který zmiňuje pouze nevýznamný finanční dopad. Vidíme významný finanční dopad pro účetní jednotky, které odvádějí daně do státního rozpočtu (např. příspěvkové organizace), a také pro zřizovatele příspěvkových organizací, kteří mají povinnost přispívat zřízeným příspěvkovým organizacím na jejich provoz.

Dále je v důvodové zprávě nepřesně bod 11 (Dopad na práva a povinnosti fyzických a právnických osob), ve kterém není uvedeno významné zvýšení daňové zátěže vybraných účetních jednotek, které odvádějí daň z příjmů do státního rozpočtu.

2. Zákon o účetnictví ani vyhláška 410/2009 neobsahuje žádné ustanovení, které by bránilo aplikaci interpretace NUR I-29, která je primárně určena pro podnikatele, ale věnuje se obecným účetním principům. Tato interpretace dovoluje za určitých okolností aplikovat prospektivní řešení pro aplikaci změny metody. Podle bodu 17. této interpretace "Změna metody se také neprovede retrospektivně, pokud účetní předpisy u dané změny metody vyžadují prospektivní provedení." Pokud by tedy bylo přechodné ustanovení změněno na námi navrhovaný text, bylo by to v souladu s odborným názorem Národní účetní rady.

Jedním z důvodů, který opravňuje prospektivní řešení je také vysoká administrativní náročnost této reklasifikace (viz bod 16.a) interpretace). Domníváme se, že převod z účtu 022 na účet 028 se bude týkat velkého množství majetku, a to bude pro účetní jednotky velice pracné, protože současné software automatický převod z účtu 022 na účet 028 neumožňují. S touto povinností dodavatelé software nepočítali, protože historicky k reklasifikaci nikdy v minulosti nedošlo.

3. Za účinnosti současného zákona o účetnictví se již několikrát zvyšovala hranice významnosti pro dlouhodobý majetek. Například pro hmotný majetek evidovaný na účtu 022 to konkrétně bylo v roce 1993 (10000 Kč), 1996 (20000 Kč), 1999 (40000 Kč). Nikdy neměly účetní jednotky povinnost reklasifikace. Důsledkem je to, že i v roce 2026 vykazují účetní jednotky na účtu 022 samostatné movité věci s pořizovací cenou nižší než 40000 Kč, pokud je pořídily před rokem 1999. Ani při zavedení vyhlášky 410/2009 od 1.1.2010 nebyla povinnost reklasifikace takových položek v majetku na účet 028.

4. U příspěvkových organizací dojde k významnému dopadu do zdrojů financování dlouhodobého majetku. Příspěvkové organizace zřízené územním samosprávným celkem tvoří fond investic ve výši odpisů podle zřizovatelem schváleného odpisového plánu v souladu s § 31(1)a) zákona 250/2000 Sb. Příspěvkové organizace zřízené podle zákona 218/2000 Sb, tvoří fond reprodukce majetku ve výši odpisů hmotného a nehmotného majetku v souladu s § 58(1)a) zákona 218/2000 Sb. Domníváme se, že přeúčtování zůstatkové ceny reklasifikovaného majetku není účetní odpis a tedy v této výši nebude tvořen investiční fond ani fond reprodukce dlouhodobého majetku.

(2) Pokud by nebyl akceptován návrh číslo (1), doporučujeme upravit bod 2 přechodných ustanovení takto:

1. Doplnit časové rozlišení investičních transferů, které souvisí s reklasifikovaným majetkem. Nerozpuštěná část investičního transferu by měla být nejpozději k datu, ke kterému sestavuje první mezitímní nebo mimořádnou účetní závěrku po dni účinnosti této vyhlášky, vykázána prostřednictvím položky „C.I.5. Oceňovací rozdíly při prvotním použití metody.

2. S navrhovanou novelou zákona o účetnictví, která zvyšuje hranici významnosti na 100000 Kč, doporučujeme řešit daňový dopad na vybrané účetní jednotky, který je podrobně rozepsaný v bodě (1) např. novelou zákona o dani z příjmů.

Připomínky zpracovali: Jiří Turoň, Dana Pavelková, Simona Pacáková.